

GLASILO
OPĆINE
FAŽANA

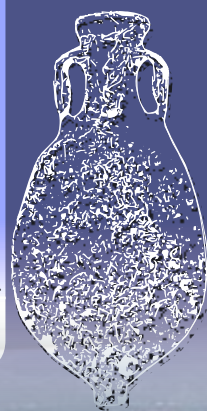
Amfora

NOVA

BOLLETTINO DEL COMUNE DI FASANA

Listopad/Ottobre 2009 • *besplatni primjerak*

Br./N.
20

- *Općina Fažana nakon izbora* _____ 2-5
- *Privatni iznajmljivači + 20%!* _____ 8
- *Najljepša okućnica 2009.* _____ 10
- *Najuspješniji istarski inovator* _____ 11
- *Vrtić prioritet Zajednici Talijana* _____ 14-15
- *Umirovljenici s predsjednikom Mesićem* _____ 17
- *Valbandonsko igralište čeka papire* _____ 18
- *Vremeplov: Posljednji Titov odlazak* _____ 19
- *Općini kredit od Privredne banke* _____ 20

Konstituirajuća sjednica Općinskog vijeća, slijedom izbornih rezultata, održana je 16. lipnja 2009. godine uazočnosti trinaest izabranih vijećnika.

Zbog izbora za načelnicu i zamjenika načelnice Ada Damjanac i Radomir Korać podnijeli su ostavke na vijećničke dužnosti. Temeljem očitovanja Općinske organizacije SDP-a za njihove zamjenike određeni su Jagoda Devescovi i Nikša Ristić, te su verificirani mandati sljedećih članova Općinskog vijeća: Marinko Gazić, Timotej Pejjin, Dušanka Šuran, Lorena Žunić, Ivan Marčeta, Gracijela Bilić, Marino Piljan, Mirko Novak, Jagoda Devescovi, Nikša Ristić, Damjan Milekić, Mario Predan i Mitar Gavočanov.

Nakon svečane prisege upriličene u općinskoj zgradi, za predsjednika Općinskog vijeća većinom glasova izabran je Damjan Milekić i za njego-

ve zamjenike Nikša Ristić i Timotej Pejjin. Do kraja listopada Općinsko vijeće održalo je šest sjednica.

KONSTITUIRANJE OPĆINSKOG VIJEĆA

Novi sastav Općinskog vijeća: prvi red slijeva na desno - Nikša Ristić, Lorena Žunić, Mario Predan, Jagoda Devescovi, Gracijela Bilić, Dušanka Šuran, Timotej Pejjin; drugi red - Mitar Gavočanov, Marinko Gazić, Ivan Marčeta, Marino Piljan, Damjan Milekić, Mirko Novak

Proračun Općine Fažana za 2009. godinu ostaje isti – 43.976.051 kunu kakav je i usvojen 9. prosinca prošle godine – uz izmjene i dopune stavki u prihodima i rashodima. To je jednoglasna odluka svih trinaest vijećnika na sjednici Općinskog vijeća 20. listopada o.g.

Na prihodovnoj strani proračuna najznačajnija dopuna odnosi se na zaduženje od 10.000.000 kuna na ime izostalog prihoda od prodaje građevinskog zemljišta. Rashodi/izdaci u I., III. i IV. razdjelu (Općinsko vijeće i Poglavarstvo, Trgovačka društva u javnom sektoru i neprofitne organizacije, Komunalne djelatnosti i uređenje prostora) povećani su za 308.305,31 kunu, za koliko su smanjeni u razdjelu II. (Društvene djelatnosti).

Najosjetnija proračunska povećanja odnose se na naknadu za odobrenje novčanog kredita (100.000), održavanje nerazvrstanih cesta (200.000), izvanredno održavanje javnih površina (100.000), otkup/izvlaštenje zemljišta (100.000), izgradnju javne rasvjete (210.000) i rekonstrukciju dijela Mjesnog groblja u Fažani (400.000), čime će se do gradnje novog groblja dobiti dodatnih 30 grobnih mjesta. U istim razdjelima smanjeni su izdaci za usluge promidžbe i informiranja (90.000), reprezentaciju (30.000), službena

PRORAČUN UZ IZMJENE I DOPUNE - OSTAJE ISTI

Predio Fažana-jug II

putovanja (45.000) i izgradnju i rekonstrukciju fekalne kanalizacije (1.049.180 kuna).

Kod društvenih djelatnosti (razdjel II.) povećanja se odnose na dotaciju za otvaranje privatnog vrtića (100.000), sufinanciranje dječjih vrtića izvan

Općine Fažana (100.000), donaciju DV Sunce – zelena zastava (20.000) i jubilarnu nagradu - Produženi boravak OŠ Fažana (4.000). Smanjenje je uslijedilo kod plaća za redovni rad (181.062,49) i doprinosa od plaća za zdravstveno osigura-

nje i zapošljavanje (51.242,82). Po 100.000 kuna smanjeno je programu Turističke zajednice i općinskim manifestacijama, a iz ovogodišnjeg proračuna brisana je i knjiga „Fažana na starim razglednicama“ s istim iznosom.

Pohvale Dječjem vrtiću Sunce

IZVRSNI REZULTATI U SKUČENOM PROSTORU

NOVI STANDARDI UDVOSTRUČUJU LISTU ČEKANJA

Po dosadašnjim standardima u jaslicama je dvogodišnja skupina mogla imati 14, a trogodišnja 16 djece. Od 30. lipnja 2011., kada se počinju primjenjivati novi državni pedagoški standardi, taj se broj smanjuje na 10 (mlađa jaslička skupina od 1 do 2 godine starosti) odnosno 14 (starija jaslička skupina od 2 do 3 godine starosti). Trenutno u DV Sunce u mlađoj skupini je 12, a u starijoj 16 djece.

U vrtiću su dvije skupine po 24 djece i po dvije odgojiteljice a jedna sa 28 djece i tri odgojiteljice. Po novim standardima mješovita vrtićka skupina može imati najviše 20 djece, a gdje su tu još djeca s posebnim potrebama?

Primjena novih standarda brzo će doći a to znači da će se sadašnja lista čekanja praktički udvostručiti, pri čemu treba imati na umu i pozitivne trendove u natalitetu i naseljavanju sve atraktivnije Fažane pa je i djece sve više. Zbog svega toga uporno od 2003. ukazujem na nužnost proširenja vrtića, uz otvaranje područnog odjeljenja u Valbandonu, jer uz neadekvatni prostor za rad s djecom mi sa standardima moramo uskladiti i tzv. prateće prostore (praonicu i glačonicu, energetske-tehnički blok s radionicom za domara, spremište arhive, garderobu sa sanitarijama za kuhinjsko osoblje i odgajateljice te ulazni prostor koji obuhvaća trijem i vjetrobrani ulaz, za Amforu ističe ravnateljica DV Sunce Ljiljana Brajić.

Iz Godišnjeg izvješća o odgojno-obrazovnom radu Dječjeg vrtića Sunce za pedagošku 2008./2009. godinu, koje je podneseno Općinskom vijeću, vidljivo je da je djelovalo pet odgojnih skupina (dvije jasličkog uzrasta i tri vrtićkog, od kojih jedna na talijanskom jeziku) s kojima je radilo jedanaest odgojitelja i ravnateljica, te računovodstvo, kuhinjsko i tehničko osoblje (ukupno 20 zaposlenika).

Od travnja 2008. g. DV Sunce opskrbljuje ručkovima tri privatna vrtića (Dugin svijet i Cvrčak iz Pule i Histriće iz Štinja), što je omogućilo dodatne vlastite prihode.

Istaknuto je također da prostor za mlađu jasličku grupu ne udovoljava higijensko-tehničkim zahtjevima jer po standardu nedostaju prostori za trijažu i njegu djece sa sanitarnim uređajima, a nema ni minimalna tri četvorna metra površine po djetetu.

Inače, postojeće odgojno-obrazovne grupe formirane su po starim standardima, a Hrvatski sabor je 16. svibnja 2008. donio državne pedagoške stan-

Podizanje "Zelene zastave"

darde predškolskog odgoja i naobrazbe kojima se znatno smanjuje broj djece po odgojnim skupinama prema starosnoj dobi djece.

Sve navedeno ukazuje da postojeći prostori ne udovoljavaju traženim i propisanim zahtjevima, pa je nužno proširenje po-

stojećih kapaciteta i(li) otvaranje područnog vrtića u Valbandonu. Na to upućuje i podatak da je nakon ovogodišnjeg upisa 35 djece ostalo na listi čekanja.

Inače, vrtić uspješno surađuje s roditeljima i s društvenom sredinom, uključujući djecu i odgojitelje u brojne manifesta-

cije, među kojima posebno ističu suradnju s Dječjim vrtićem Ruše (Slovenija) kroz zajednički projekt „Naj roža cveti namesti smeti/Neka ruža cvjeta umjesto smeća“. Za uspjehe u ekološkim aktivnostima stekli su status prvog eko-vrtića u Istarskoj županiji i 28. svibnja o. g. zavijorila je „Zelena zastava“ pred vrtićem simbolizirajući njegovo učlanjenje u Međunarodni sustav Ekološkola.

Vijećnik Timotej Pejin pohvalio je kompletno izvješće, poželivši da se i dalje nastavi takvim tempom i radom.

Postavio je pitanje koliko je djece sa posebnim potrebama u DV Sunce, na što je ravnateljica Ljiljana Brajić navela da je riječ o četvero djece koja su vrlo uspješno integrirana i lijepo se s njima radi.

Istom prigodom prihvaćeno je i polugodišnje financijsko izvješće za razdoblje siječanj – lipanj 2009. u kome su prihodi iznosili 1.396.444 kuna a rashodi 1.342.754 kune.

"Olimpijada"

Načelnica Općine Fažana Ada Damjanac

IZVJEŠĆE O RADU I PODUZETIM MJERAMA U PRVIH 100 DANA

U prvih 100 dana upravljanja Općinom, nakon utvrđivanja inventurnog stanja o prispjelim obvezama i načinu punjenja proračuna, poduzete su mnoge mjere koje su direktno i indirektno utjecale na poslovanje Općine.

Utvrđeno je da se Općina nalazi u nezavidnoj financijskoj situaciji, jer su obveze za izvršene radove na komunalnoj izgradnji ostale nepodmirene, a glavni uzrok je slabo punjenje proračuna zbog neprodanog građevinskog zemljišta.

U takvoj situaciji odlučeno je da se svi planirani radovi obustave i da se nizom mjera štednje i povećanja prihoda pokuša riješiti proračunski manjak.

Iz izvotka iz zapisnika o primopredaji vlasti razvidno je stanje poslovanja Općine Fažana:

Na dan 30.06.2009. godine stanje obveza prema dobavljačima temeljem ulaznih računa iznosilo je 8.041.306,76 kn. Tijekom izrade polugodišnjeg obračuna proračuna za razdoblje siječanj-lipanj 2009. godine utvrđeno je da za veliki dio radova i usluga izvršenih do primopredaje vlasti, nisu ispostavljene uredne knjigovodstvene isprave, pa obveze nisu mogle biti unesene u poslovne knjige. Iste ukupno iznose 6.177.486,38 kn.

Slijedom navedenog, ukupno zatečene obveze iznose 14.218.793,14 kn.

Najznačajnija potraživanja Općine Fažana na dan 3.06.2009. godine iznosila su 2.518.130,98 kn.

Na dan 3.06.2009. godine stanje novaca na žiro računu za redovno poslovanje iznosilo je 418.629,18 kn.

Na dan 31.05.2009. godine izvršene proračuna bilo je sljedeće:

- prihodi 8.728.669,80 kn ili 19,85 % planiranog iznosa
- rashodi 12.145.921,79 kn ili 27,62 % planiranog iznosa

PODUZETE MJERE:

1. Odluka o smanjenju svih direktnih troškova koji se odnose na poslovanje JUO: preporuka da se za službena putovanja ne koriste dnevnice, reprezentacija svedena na minimum, ograničen trošak telefona, mobitela, uredskog materijala, ukinute TV emisije i sva reklamiranja, ograničeno tiskanje Amfore i svih reklamnih materijala, smanjena dotacija TZ i sufinanciranja svih priredbi i turističkih događanja, ograničena kupovina i potrošnja svih izdataka u funkcioniranju općine, te se na taj način planira uštedjeti cca 500.000,00 kuna;

2. Odluka o ukidanju stimulacije od 20% za načelnika, pročelnika i zamjenika pročelnika;

3. preraspoređeni su poslovi unutar JUO na postojeće službenike zbog odlaska jedne službenice na roditeljni dopust;

4. izvršene su predradnje za objedinjavanje softvera za materijalno financijsko poslovanje (Komunalac, DV Sunce, udruge građana) i na taj način se očekuje godišnje ušteda cca 50.000,00 kuna;

5. promijenjena je odluka o ukidanju naplate naknade za korištenje terasa te je donijeta nova odluka po kojoj se terase

obračunavaju po postojećim tarifama uz smanjenje od 30%, na taj način prihodovalo se novih cca 250.000,00 kuna;

6. provode se pregovori sa zakupnicima poslovnih prostora u vlasništvu Općine radi povećanja zakupnina - s obzirom na to da se visina zakupnina nije mijenjala 8 godina, ovim promjenama očekuje se povećanje prihoda za cca 500.000,00 kuna;

7. u pripremi je prijedlog za utvrđivanje novih naknada za korištenje terasa i drugih javnih površina (u usporedbi s ostalim gradovima i općinama u Istarskoj županiji ustanovljeno je da su naše naknade 3 puta manje), planira se prihodovati cca 600.000,00 kuna više;

8. provode se pripreme radnje za povećanje prihoda od korištenja pomorskog dobra, očekuje se povećanje prihodne strane za cca 100.000,00 kuna;

9. dozvoljeno je korištenje štandova uz planiranih 60.000,00 kuna prihoda;

10. ažuriranjem evidencije kuća za odmor i naplatom poreza na njih očekuje se povećanje prihoda za cca 100.000,00 kuna;

11. uređene nove plaže na prostoru ispred „Lure“ i ispred vile „San Lorenzo“, koje su se

koristile u ovoj sezoni - utrošene sredstva cca 20.000,00 kuna;

12. dovršeni su radovi na prostorima stare jezgre u kvalitetnom roku, privremeno je postavljen tepison na piazza Grande, na taj način je profunkcionirala nova pizzeria i stavljen u funkciju trg za održavanje kulturnih manifestacija; kako je kamen planiran za popločenje trga (izrezan na mjeru) vraćen u „Kamen“ Pazin, bili smo primorani uložiti cca 20.000,00 kuna u postavljanje tepisona;

13. dovršeni su radovi na Proštinu uz naknadne izmjene i utvrđivanje stanja izvedenih radova (utvrđeno je da asfalt u jednom dijelu nije postavljen u odgovarajućoj kvaliteti, dana je primjedba i na naknadne radove);

14. započete su predradnje za novo groblje: dobivena je lokacijska dozvola, slijedi zahtjev za dobivanje zemljišta od RH i zamjena zemljišta ili kupnja od privatnih osoba, slijedi izrada glavnog projekta;

15. utvrđena je isplativost fakturiranja usluga od strane „Komunalca“ za izvedene radove jer se fakturira i PDV, a preraspodjelom djelatnika na održavanju bez djelatnika na parkiralištu i na plažnim objektima može se uštedjeti cca 250.000,00 kuna;

16. inicirano je da se svim objektima koji su nadograđeni naplati komunalni doprinos; procjena je da bi se na taj način moglo prihodovati višemilijunski iznos; akcija je u tijeku i bit će kontinuirana;

17. podnijete su prijave za „divlju“ gradnju, koja je uzela velikog maha zadnjih godina, ali je konstantnim prijavama inspekcijama zaustavljena - akcija je kontinuirana;

18. donesena je odluka da se dodjelom financijskih sredstava stimulira osnivanje dječjeg vrtića; na temelju učestalih zahtjeva roditelja da se osigura smještaj za cca 35 djece, ukazala se potreba za otvaranjem vr-

tića putem privatne inicijative, problem je inače konstantan i na taj način rješavaju se ogromni problemi smještaja djece;

19. donesena je odluka o rekonstrukciji postojećeg groblja čime se dobiva 30 novih grobnih mjesta, u tijeku je utvrđivanje izmjera i priprema izrade projekta, radove se planira izvršiti u 2009. godini, nakon rebalansa proračuna;

20. izrađene su projekcije rebalansa proračuna za 2009. godinu radi dobivanja kredita koji bi djelomično pokrio proračunski manjak;

21. inicirana je prodaja zemljišta na Fažani jug putem tri natječaja, ali nije bilo interesa kupaca; poduzete su mjere za izmjenu prostornog plana, koje se odnose na veću izgrađenost i veći broj stambenih jedinica, čime bi se lakše moglo prodati zemljište - očekuje se završetak potrebnih predradnji u roku od 3 mjeseca;

22. reguliran je rad bukera na pomorskom dobru, dugogodišnji problem rada bukera je privremeno riješen, a u dogovoru s Lučkom upravom očekuje se da će Općina preuzeti upravljanje prostorom za bukere;

23. utvrđene su smjernice za otvaranje odlagališta građevinskog otpada na lokaciji postojećeg kamenoloma čime se može prihodovati cca 250.000,00 kuna - potrebna je izmjena općinskog i županijskog prostornog plana;

24. obavljeni su prethodni dogovori za izvlaštenje zemljišta na Vodnjanskoj cesti radi izgradnje nogostupa, koje se očekuje u prvoj polovici 2010.;

25. obustavljene su sve investicije i sve predradnje vezane za izradu prostorno planske dokumentacije zbog nedostatka sredstava, planirani radovi se prebacuju u 2010. i 2011. godinu;

26. dogovorena je priprema projektne dokumentacije za priključak na Istarski Y, u tijeku su dogovori s Gradom Vodnjanom i Istarskom Županijom;

27. stalni pregovori s „Pulaprometom“ radi odgode plaćanja obveze otplate kredita za nabavku autobusa - planirani izdatak iznosi cca 300.000,00 kuna;

28. utvrđena je doregistracija „Komunalca“ i za djelatnost održavanja zgrada, čime bi se na objektima u općinskom vlasništvu moglo uštedjeti cca 50.000,00 kuna; intencija je da se usluge „Komunalca“ za održavanje zgrada ponude i ostalim građanima na području Općine;

29. pripremljeni su materijali za izmjene prostornog plana koje se odnose na prenamjenu prostora - donošenje se očekuje u 2010.;

30. donesena je odluka o naplati parkirališta na Fažani jug, odluka je djelomično provedena uz simbolične prihode - u 2010. godini očekuje se prihod od cca 100.000,00 kuna;

31. preseljena je zelena tržnica na lokaciju starog ljetnog kina, na lokaciji gdje su bili štandovi smješteni su kontejneri za komunalni otpad i selektivno odvajanje otpada;

32. kontinuirano smo kontaktirali s djelatnicima revizije dajući potrebnu dokumentaciju i objašnjenja poznatih događaja;

33. dijelom je zaustavljeno davanje suglasnosti za vodovodne priključke za poljoprivredu, jer su na rubnim dijelovima građevinskog zemljišta u prvoj polovici 2009. godine date suglasnosti, što nije bilo u skladu s ranijom općinskom praksom;

34. u pripremi je izmjena Programa gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH;

35. razmatra se ideja za izgradnju/osnivanje umirovljeničkog doma putem javno-privatnog partnerstva;

36. započete su predradnje za naplatu parkiranja u Ulici boraca, Gortanovoj ulici i na Titovoj rivi - očekuje se prihod od cca 400.000,00 kuna;

37. predložene su nove naknade za komunalni doprinos;

38. predložena je nova vrijednost boda za komunalnu naknadu; očekuje se povećanje prihoda za cca 300.000,00 kuna;

39. predložena je prodaja određenih stanova (Savić, Bošnjaković);

40. predloženo je novo parkiralište pored igrališta Oliva i nova regulacija prometa u dijelu ulice Braća Ilić (jednosmjerna ulica);

41. razmatra se prijedlog vansudske nagodbe, prodaja stanova Sanja Intili i Kenđel - očekuju se prihodi od cca 2.200.000,00 kuna;

42. predložene su izmjene i parcelacija zemljišta iza „Miracola“, čime se dobivaju dvije parcele koje je moguće prodati - očekuje se prihod od cca 3.000.000,00 kuna;

43. razmatra se mogućnost izgradnje poslovno stambenog objekta na zemljištu u vlasništvu Općine, odnosno prodaja parcele, očekuje se prihod od cca 500.000,00 kuna.

PREGOVORI:

1. uz sudjelovanje predstavnika stranaka i vijećnika, s tvrtkom „Liberty“ vođeni su razgovori o rješenju dobro poznatog problema na obostranu korist, nastavak pregovora očekuje se ove jeseni;

2. s predstavnicima Brijuni rivijere vođeni su razgovori o planiranoj investiciji (Pineta) i određivanja stava o njoj, nastavak pregovora i prezentacija očekuju se do kraja 2009. i početkom 2010. godine;

3. vođeni su razgovori s JU NP BRIJUNI o vlasništvu u vezi s budućim investicijama, parkiralištima i mogućnosti uključivanja Općine u proizvod NP;

4. vođeni su razgovori s Erste bankom, Splitskom bankom, HPB bankom, PBZ, Zagrebačkom bankom, Kreditnom bankom Zagreb, Hypo bankom, s nekoliko fondova i stranih banaka o uvjetima kre-

ditiranja - pregovori se nastavljaju;

5. vođeni su pregovori s PROFICIO NEKRETNINE o postojećem UPU-u oko gradnje hotela i dovršetka obnove vile „San Lorenzo“, nastavak pregovora se očekuje za cca 60 dana;

6. vođeni su pregovori s INDUSTRIAL PROJECT-om (BI Village) u vezi s cjelokupnom problematikom koja se odnosi na zakupninu, infrastrukturu, korištenje mobil kućica, komunalni doprinos i mogućnosti završetka šetnice - pregovori se nastavljaju 2009.;

7. vođeni su pregovori s potencijalnim investitorima u poduzetničkoj zoni San Pellegrino;

8. s Lučkom upravom dogovora se mogućnost preuzimanja upravljanja lukama Valbandon i Fažana;

9. stalni kontakti s izvođačima kojima Općina duguje za izvedene radove;

10. pregovori s potencijalnim investitorima o izgradnji poslovnog i sportskog centra.

KONTAKTI:

1. priprema materijala Središnjem uredu za upravljanje državnom imovinom RH o dodjeli zemljišta za groblje, sportski centar, poduzetničku zonu i centar Valbandon;

2. kontinuirano praćenje rada svih udruga koje su financirane iz općinskog proračuna;

3. kontinuirani prijem građana i rješavanja njihove problematike, u prosjeku 4 do 5 građana dnevno i više;

4. s ministarstvima turizma, poljoprivrede, zaštite okoliša;

5. s predstavnicima općina i gradova;

6. s predstavnicima Istarske županije.

Uz ovaj pregled mjera i radnji koje su poduzete, u pripremi su još mnoge druge koje će biti navedene u narednom izvješću.

**Iz rada
Općinskog
vijeća**

Općinska donacija prvom privatnom vrtiću

Kako na području Općine Fažana nakon redovitih upisa u Dječji vrtić Sunce zbog nedovoljnog kapaciteta ostaje neupisano oko 50 djece, a za planiranu dogradnju vrtiću predstoji dugi put do odobrenja za gradnju zbog rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, izlaz je nađen u poticanju otvaranja privatnog vrtića. Općina Fažana, naime, sufinancirat će buduću privatni vrtić donacijom od 100.000 kuna a potencijalni korisnik tih sredstava morat će otvoriti vrtić tri mjeseca nakon potpisa ugovora o donaciji, obavljati djelatnost predškolskog odgoja najmanje deset godina i za to vrijeme prvenstveno upisivati djecu s područja Općine Fažana.

Kandidati za ovu jedinstvenu donaciju, koja će prvenstveno poslužiti za opremanje budućeg vrtića, moraju imati adekvatni prostor s idejnim projektom vrtića i osposobljenost za obavljanje poslova odgojitelja. Prijedlog odluke o donaciji za otvaranje dječjeg vrtića upućen je na prvo čitanje, a predviđenih 100.000 kuna osigurati će se rebalansom proračuna. Za provedbu postupka dodjele sredstava predloženo je poseb-

Uskoro privatni vrtić u Valbandonu

no povjerenstvo, a prednost će imati kandidati s dužim radnim iskustvom u predškolskoj djelatnosti, koji su započeli aktivnosti za osnivanje vrtića i imaju prebivalište u Općini Fažana.

Općinsko vijeće povelu je o ovom prijedlogu podužu ra-

pravu, uz više pitanja predlagačima, jer uistinu je riječ o pionirskoj inicijativi, za koju je rečeno da je „trenutno najefikasnija i jedina moguća mjera za rješavanje gorućeg problema da se svakom djetetu s područja Općine Fažana osigura smještaj

u predškolskoj ustanovi“. Uoliko više što je već dvadesetak roditelja zatražilo sufinanciranje boravka djece u vrtićima izvan Općine, a očekuje se još zahtjeva, jer svi roditelji nisu znali da imaju pravo na sufinanciranje.

Nataša Novak podnosi izvješće Općinskom vijeću

U sklopu humanitarne akcije “Za našu djecu” za nabavku udžbenika fažanskim osnovnoškolcima prikupljeno je 33.418 kuna. Od tri koncerta - Zdenke Kovačiček, Radojke Šverko i Mire Ungara, koje je organizirala Općina Fažana, skupljene su 4.278 kuna, a tijekom manifestacije “Vijećnici kuhaju” 9.840 kuna, dok su donatori na posebni žiro račun Općine uplatili 19.300 kuna.

Humanitarna akcija “Za našu djecu”

Za udžbenike prikupljeno 33.418 kuna

Novac će se ravnomjerno podijeliti roditeljima koji su korisnici socijalne pomoći, onima koji primaju dječji doplatak i roditeljima s dvoje ili više djece. Oni su u Općinu dužni donijeti novo rješenje o dječjem doplatku, račun za knjige te odreske primanja članova zajedničkog kućanstva.

“Do kraja listopada stiglo nam je 30-ak zahtjeva za sufinanciranje udžbenika i nakon što u još nekoliko slučajeva kompletiramo dokumentaciju, prikupljena sredstva podijelit ćemo po utvrđenim kriterijima” – rekla nam je predsjednica humanitarne akcije Nataša Novak.

Koncert Radojke Šverko na Župnom trgu

FAŽANA DESTINACIJA OBITELJSKOG TURIZMA

Proteklih osam godina turizam se razvijao kao strateški najvažnija gospodarska grana Općine Fažana. Kontinuiranim ulaganjem u komunalnu i turističku infrastrukturu, stvaranjem nove i podizanjem kvalitete postojeće ponude te zajedničkim ulaganjima u promidžbu turističkih subjekata i Turističke zajednice postignuto je znatno podizanje razine kvalitete destinacije i povećanje fizičkih i financijskih pokazatelja poslovanja.

Usprkos znatnoj svjetskoj ekonomskoj krizi, dosadašnji statistički podaci za razdoblje od 1. siječnja do 25. listopada pokazuju da je ostvareno ukupno 90.736 dolazaka i 821.306 noćenja, što predstavlja i dalje pozitivan trend razvoja turizma u Fažani, odnosno povećanje broja noćenja od 6,5 % u odnosu na 2008. godinu.

Fažana se potvrđuje kao destinacija obiteljskog turizma čiju većinu čine gosti između 30 i 50 godina s maloljetnom djecom, koji čine oko 75 posto gostiju.

U usporedbi s 2008. godinom, najveći broj noćenja ostvaruju turisti s njemačkog i nizozemskog tržišta, a slijede ih Talijani, Hrvati i Danci.

Budući da se u strukturi kapaciteta najveći broj kreveta odnosi na segment turističkih naselja, oni ostvaruju i najveći broj, odnosno 79% noćenja. Pored njih i malih hotela, u Fažani postoje i smještajne jedinice iznajmljivača privatnog smještaja koji su ostvarili ukupno 162.997 odnosno 19,90 % od ukupno ostvarenih noćenja.

Gosti koji su ostvarili najveći broj noćenja u tim kapaciteti-

Ocjena sezone i najava posezone na brodu

ma dolaze s njemačkog tržišta. Zatim su tu Talijani, Česi, Slovenci i Austrijanci.

Prosječan broj ostvarenih noćenja po svakom gostu na razini TZO Fažane iznosi 9 dana.

Fažansko kulturno ljeto 2009.

Od 2. svibnja do 26. rujna, radi obogaćivanja sadržaja i turističke ponude, održano je ovogodišnje Fažansko kulturno ljeto.

Osnovna koncepcija je kroz sedmodnevni boravak pružiti svakom gostu doživljaj naše prošlosti, tradicije, ali i ponudu u skladu sa suvremenim turističkim trendovima.

Tako su se nedjeljom održa-

vale tradicionalne fešte i manifestacije: Škola soljenja sardela, Fažanski tanac, More na stolu, Fešta od kužine, Rimski Valbandon, Zvizde, sviče i ferali, Fešta od sardela, Ča ribari znaju, Open Riva Art, Valbandon ispod čiripnje i Rapsodija u plavom.

Ponedjeljkom su turisti mogli uživati u koncertima klasične glazbe i izložbama likovnih umjetnika, srijedom su se održavali tradicijski dani uz sajam istarskih suvenira, nastup folklornih grupa i mogućnost sudjelovanja u kreativnim radionicama na temu fažanske kulturne baštine, a petkom su organizirane ribarske večeri uz prezentaciju ribarskih vještina i

nastup istarskih klapa. Završna manifestacija Fažanskog kulturnog ljeta održana je 26. rujna manifestacijom povodom Dana fažanske Župe.

Od likovnih programa, uz Open Riva Art-a kao najznačajniju likovnu manifestaciju u Fažani, u vremenu od svibnja do listopada u Turističkom uredu su organizirane izložbe sljedećih umjetnika: Sandre Šesto, Branka Kolarića, Karla Došena, Simonea Becka, Sandra Bissija, Valtera Smokovića, Željka Bobanovića, Mladena Milotića, Keramičke grupe Doma umirovljenika iz Zagreba i Patricije Cunjak.

More na stolu

Simone Beck na otvorenju izložbe u Turističkoj zajednici

Privatni smještaj u 2009. - noćenja 19,9 posto više

U Općini Fažana trenutno je registriran 321 iznajmljivač privatnog smještaja sa 657 smještajnih jedinica i 1.844 kreveta. U Fažani su 162 iznajmljivača s 336 smještajnih jedinica i 922 kreveta. Isto toliko kreveta u 321 smještajnoj jedinici ima 159 valbandonskih iznajmljivača. U privatnom smještaju registrirano je ove godine 19.322 gostiju i 162.997 noćenja, odnosno 19,90 posto više.

Od lipnja 2009. aktivne su web stranice TZO Fažana na kojima je posebna pažnja posvećena segmentu privatnog smještaja: svaki iznajmljivač ima mogućnost predavljanja svog objekta i svake smještajne jedinice, putem programa može obavljati direktan booking i prikazati popunjenost svojih kapaciteta. Rad iznajmljivačima olakšava i mogućnost da Internetom prijavljuju goste MUP-u i Turističkoj zajednici. Program je zaživio relativno kasno za ovu godinu i neki iznajmljivači nisu

Fažanski gušti i delicije

Prva posezonska gastro manifestacija **Fažanski gušti i delicije** na temu *gljiva, švoja i kruha* upriličena je u nedjelju 18. listopada 2009. godine. Na trgu Sv. Kuzme i Damjana i još u tri ugostiteljska objekta posjetitelji su mogli uživati u prvorazrednim gastro delicijama.

Program je počeo u 10 sati ispred crkve sv. Kuzme i Damjana izložbom i blagoslovom kruha, kolača i ostalih pekarskih proizvoda povodom Dana kruha, u suradnji Župnog ureda i OŠ Fažana i uz dodatno sponzorstvo Brionke iz Pule i TZO Fažana.

Od 11 do 17 sati ugostitelji su pripremali razna jela na bazi švoja i gljiva i nudili ih po popularnoj cijeni od 20,00 kuna. Na trgu sv. Kuzme i Damjana Konoba 'Feral' predstavila je švoje sa grilla i švedski stol s raznim jelima od gljiva, Konoba 'Alla beccaccia' - palentu i fritaju s gljivama i carpaccio od švoja, a Bistro 'K&F' - rižot i paštu od gljiva te frigate švoje.

U svojim objektima na Titovoj rivi istodobno su razna jela od švoja ponudile konobe Riva i Vasanum te restoran Plavi. Uz jela, posjetitelji su na Trgu, dok su ih zabavljali harmonikaši i mađioničar, mogli degustirati i tipične istarske proizvode: pršut, sir, vino i mlado maslinovo ulje.

Dio ponude prve posezonske gastro manifestacije

bili spremni kvalitetno ga koristiti, ali važno je što se ovog ljeta ipak počeo i testirati program, pa je to sada kvalitetna podloga za promidžbu i funkcioniranje u sljedećoj godini.

Pozivaju se svi iznajmljivači da unose informacije o svojim kapacitetima ili da ih dostave u TZO Fažana koja će ih postaviti na web stranice.

Gastro manifestacije i u posezoni

Turistička zajednica Općine Fažana priprema program rada i financijski plan za 2010. godinu. Značajna osnova izrade tih dokumenata je i analiza ovogodišnjeg poslovanja i zato

smo održali sastanke s raznim turističkim subjektima Općine Fažana, rekla je novinarka direktorica TZ Fažana Melita Peroković na tiskovnoj konferenciji održanoj za vrijeme plovitve Fažanskim kanalom.

Ugostitelji su tako predložili dodatne sadržaje koji bi privukli posjetitelje u posezoni.

Jedan od prijedloga je da se jednom mjesečno tijekom listopada, studenog, ožujka i travnja organiziraju programi temeljeni na tematskoj gastro ponudi.

Predloženi su sljedeći programi - listopad: švoje i gljive; studeni: kobasice i ombolo; ožujak: rakovi i travanj: šparoge.

DAN ŽUPE I KRAJ TURISTIČKE SEZONE

Povodom Dana Župe i završetka turističke sezone Fažanci su u subotu 26. rujna priredili pravu feštu. Obilježavanje Dana sv. Kuzme i Damjana, zaštitnika njihove župe, liječnika i medicine, počelo je u crkvi koja nosi njihovo ime, a svetu misu služio je mons. Vilim Grbac, župnik pulske katedrale.

Najmlađi su na trgu ispred crkve upriličili bogat i raznolik program: plesne skupine Društva naša djeca menuetom su uprizorile živote njihovih svetaca zaštitnika. Nastupili su i mališani iz Dječjeg vrtića Sunce, skupine Leptirići i Cvjetići i talijanska skupina Poline. Uz klapu Batana iz Rovinja, sardele i fritule, uslijedilo je druženje i zabava. Na fešti je bilo dosta ruskih i talijanskih turista.

Nekad tradicionalna fešta, koja je do 1950. okupljala brojne trgovce na sajmu, obnovljena je zajedničkim nastojanjem Općine, TZ i Župe Fažana. Za iduću godinu priredit će se i izložba crkvenog ruha, zastava i liturgijskog blaga, starih više stotina godina.

JU NP Brijuni na kraju sezone

DVA I POL DESETLJEĆA RADA I POSJEĆIVANJA

Javna ustanova "Nacionalni park Brijuni" ove godine obilježila je 25 godina rada i posjećivanja.

U proteklih 25 godina Nacionalni park posjetilo je više od tri i pol milijuna izletnika i ostvareno je oko milijun noćenja. Organizirani su brojni skupovi od OPEC-a do medicinskih, ekonomskih i drugih stručnih kongresa, godišnjih konferencija poznatih domaćih i stranih tvrtki i raznih događanja poput polo i golf turnira, svečanih večera na otvorenom. Brijuni su svojom jedinstvenom ponudom privukli i ugostili veliki broj poznatih osoba: Naomi Campbell i Slavicu Ecclestone, princezu **Carolinu od Monaca** sa suprugom **Ernstom Augustom od Hannovera**, princa **Vittorija Emanuelea III.**, kralja **Abdullaha Aziza**, jordanSKU princezu **Firyal**, princezu i princa od Kenta, **književnicu Eve Ensler**, **glumca Johna Malkovicha**, španjolskog tenora **Placida Dominga**, hollywoodskog producenta **Jacka Valenta**, pisca Paula Koelha, češkog redatelja nobelovca **Jiri Menzela** i **mnoge druge**.

Koncert Zagrebačke filharmonije

No, posebno se vodilo računa o unapređenju zaštite, očuvanju i promicanju iznimno bogatih prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti Nacionalnog parka. Brijuni i za ovu godinu planiraju ostvariti značajne projekte: otvorenje mediteranskog vrta i edukativne staze Zelenikovac,

početak uređenja arheološkog i etnografskog muzeja te dinosaur parka.

Nacionalni park Brijuni ovu obljetnicu obilježava nizom aktivnosti, no centralna svečanost za poslovne partnere, suradnike te prijatelje Brijuna održana je u srpnja 2009. godine. Program

MANJI PROMET – VEĆI PRIHOD

Minulu sezonu, u kojoj je obilježeno 25 godina rada i posjećivanja, JU NP Brijuni okončala je relativno uspješno: zabilježen je slabiji posjet, ali (proporcionalno) - veći prihod. Konkretno: do 15. listopada u tamošnjim hotelima i vilama ostvareno je 29.012 noćenja (lani 32.287) i 15.624.698 kuna prihoda (lani 15.601.491). Istodobno otočje su posjetila 157.333 izletnika (lani 171.420), omogućivši 14.126.253 kuna prihoda (lani 14.331.804).

je započeo degustacijom tipičnih istarskih proizvoda ispod jedne od najstarijih maslina na Mediteranu u suradnji s udrugom Agroturist iz Vodnjana, a biser večeri svakako je bio koncert Zagrebačke filharmonije (rock classic).

Mirjana Teković – Villa Brioni Fažana

**Privatni
iznajmljivači**

Gosti nam dolaze cijele godine

Vila je u funkciji od 2002., ima šest apartmana u kojima odjednom možemo primiti 31 gosta. Ovo je jedan od rijetkih objekata privatnog smještaja koji radi cijelu godinu, iako je, posve shvatljivo, najbolja popunjenost u sezoni. Tržište, prvenstveno njemačko, uglavnom obrađuju sami putem Interneta, potencijalni gosti imaju obilje informacija o smještaju i okruženju na njihovim stranicama www.istra-holidays.com.

Kad smo ih posjetili, gospođa Mirjana je upravo smjestila nove goste u njihov apartman. Razgovor je potekao na jednoj od terasa s pogledom na more i brionsko otočje.

„O gostima uglavnom brinem ja, tu sam non-stop, subotom mi pomažu još dvije žene dok ja po kući uređujem s klijestima i odvijajem u rukama. Kako ide

posao, isplati li se toliki trud? Velika su odricanja, ali imam osjećaj da se nešto vrti. Mnogo mi pomažu sinovi, oni brinu o gostima preko Interneta, tako da goste kad dođu k nama čeka sve spremno, a ima i iznenađenja. Jednom paru za 45. godišnjicu braka djeca su uz našu

pomoć priredila iznenađenje: u apartmanu ih je dočekalo cvijeće, boca vina i i karte za izlet na otočje. Oko gostiju se doista trudimo, svi odu s našim poklonima: domaćom rakijom iz Raklja i buketom lavande s naše okućnice aranžirane u ekološkim vrećicama moje izrade. Gostima obavezno čestitamo rođendane

i uručujemo poklone...“, kazuje nam gospođa Mirjana Teković.

Saznajemo da su gosti Ville Brioni čak 98 posto Nijemci. Oni najranije rezerviraju. Za iduću godinu već je upisano sedam njihovih rezervacija. U srpnju i kolovozu među gostima uopće nema Talijana, upravo zbog takvih rezervacija. Stari gosti se u pravilu vraćaju: jedan njemački par koji je došao prve godine ove godine došao je još šest obitelji! I dužina boravka je zanimljiva: najmanje ih boravi tjedan dana, a prilično i po tri tjedna.

„Gostima izlazimo u susret na razne načine, od preporuka za izlete i prehranu u Fažani i okolici, do pronalaženja veza za njihova plovila. U apartmanima gosti malo kuhaju, radije idu u restorane i konobe, dan provode na moru pa se navečer rado okupe oko roštilja.

I želje su im različite. Jedan par je svih sedam dana odlazio kupati se na Brione...“

U ovogodišnjoj akciji fažanske Turističke zajednice za najuređeniju okućnicu priznanje je pripalo obitelji Dermit s Fažanske ceste 134. Posjetili smo ih, razgovarali s njima i evo ih – riječju i slikom. Franko Dermit i njegova supruga Irena podigli su kuću uz prvi odvojak iza restorana „Šurida“, do njih vodi bijela cesta prekrivena rizlom a nova obiteljska katnica kupa se u zim-zelenu.

- Uređivanje traje otkad smo se uselili, od 2003. godine naovamo. Najprije smo zasijali travu, a nakon toga smo odlučili saditi trajnice, palme, boriće... Što zasaditi, to je bila moja ideja, suprug je zadužen za održavanje, ali moram spomenuti i moga tatu, koji je već imao iskustvo i veliko znanje iz hortikulture. Tu se on najviše angažirao, a sad moj suprug Franko brine o održavanju, košnji trave, obrezivanju..., dok razgledavamo park oko kuće kazuje nam gospođa Irena Dermit i dodaje da su raslinje nabavljali u Agrofarmaciji, gdje su dobili i osnovne savjete, a sve ostalo su kreirali sami.

U novogradnju su uselili 2002., okućnice su počeli uređivati 2003., a iznajmljivanje apartmana krenulo je 2006. godine.

Imaju dva ukusno opremljena apartmana za do 10 osoba ukupno.

- U početku, kad smo goste osiguravali sami, sezona nam je bila kraća. Otkako smo krenuli s pulskom agencijom Novasol jako smo zadovoljni. Oni nam osiguravaju goste, a mi im se posvetimo vikendom, brinemo o njihovim smjenama. Ova sezona nam

je bila najbolja do sad, imali smo goste od sredine svibnja do 25. rujna. Devedeset posto su Nijemci, nešto malo je Austrijanaca, Danaca, Nizozemaca. U pravilu borave 15 dana, rijetko tjedan ili pak tri tjedna, za sad im je standard 15 dana. Uglavnom su to stalni gosti, tu kažu imaju mir, blizu je plaža na Puntželi. Već imamo i upite za iduću godinu.

Najuređenija okućnica 2009.

Perivoj obitelji Dermit

Iako gostima nude samo smještaj, povremeno za njih organiziraju roštiljade. Često i sami spremaju večere na roštilju, čak pozovu i prijatelje iz susjednih apartmana i to posebno vole. Inače, uglavnom se hrane u restoranima u Fažani, Valbandonu, odlaze na fešte od srdela u Fažani...

A kad prođu dva tjedna, na rastanku domaćini gostima poklanjaju prepoznatljive domaće proizvode, bisku, medenicu a dali su napraviti i male barkice s natpisom Fažana.

- Koliko ova prekrasno uređena okućnica utječe na zadovoljstvo gostiju?

- Izuzetno mnogo, to više što su naši gosti uglavnom obiteljski ljudi s djecom i to ih posebno privlači.

- Što vam znači ovo bavljenje turizmom?

- Druženje s ljudima, spoj ugodnog s korisnim. Neki od gostiju dolaze nam već četvrtu godinu, oduševljeni su kućom, okućnicom, Fažanom, pa su tako već za sljedeću godinu rezervirali tri tjedna apartman.

Blaž Piton, najuspješniji istarski inovator

NOVOST U SVJETSKIM OKVIRIMA

Blaž Piton, rođen 17. studenog 1936. godine na Olibu, radni vijek proveo je kao zapovjednik broda za prijevoz osoba na relaciji Fažana-Briوني. Po odlasku u mirovinu počeo se baviti inovacijama. Prvu prijavu uređaja za dizanje ribarskih mreža prijavio je Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo 1994. za koji mu je priznat patent. Na međunarodnim i domaćim izložbama inovacija izum je nagrađivan zlatnim i srebrnim odličjima.

Drugi izum, „Podizač za dizanje ribarskih mreža naročito mreža stajačica“, prijavio je 2002. pod brojem PK20020694 za koji mu je priznat konsenzualni patent. S tim izumom sudjelovao je na domaćim i međunarodnim izložbama inovacija i uvijek bio nagrađen zlatnim odličjem.

„Napravu za opremanje i sastavljanje ribarskih mreža“, prijavio je 2003. Izum je prihvaćen, dobio je patentnu ispravu i na izložbama inovacija uvijek je bio nagrađen jednim od odličja, na izložbi 'ARCA-2006' zlatnom medaljom.

Blaž Piton na sajmu Nautica

Četvrti je izum prijavio 2004. godine, „Uređaj za opremanje i sastavljanje ribarskih mreža s automatskom vezačicom“, za kojeg je također dobio patentnu ispravu. Na međunarodnim izložbama i sajmovima nagrađivan je zlatnim ili srebrnim odličjem.

Peti izum, „Univerzalni brodski siz sa stepenicama koje se okreću na obje strane pod kutem od 45 stupnjeva“, prijavio je 2007. i na izložbama inovacija ARCA-2007 u Zagrebu i NATUTICA-2007 u Rijeci dobio je

Piton s modelom jedrilice na ovogodišnjem Obrtničkom sajmu u Puli

zlatne medalje i „Veliko zlatno jedro“. Zbog mogućeg interesa po cijelom svijetu, za ovaj izum zatražio je PCT zaštitu.

Iste godine prijavio je i šesti izum, „Sklopivi ugradbeni brodski siz čije se stepenice uvijek nalaze u vodoravnom položaju“. Izum je na Međunarodnom sajmu NAUTICA-2007 u Rijeci nagrađen „Zlatnim jedrom“.

Sedmi Pitonov izum je „Sklopivi brodski jarbol bez opute s jedrima bez užadi“, za koji je na izložbi ARCA-2008 dobio zlatnu medalju.

Za osmi izum, „Jedrilica koja jedri bez uzde i škote“, prijavljen 2009., dobio je srebrnu plaketu (Zagreb, ARCA-2009) i srebrnu diplomu (Rijeka, NATUTICA-2009). Ove godine prijavio je i deveti izum, „Veslo membrana i veslo membrana s klapnom“ i za nj dobio srebrnu plaketu u Zagrebu (ARCA-2009).

„Rijetke sredine imaju tako upornog i uspješnog izumitelja s pet prihvaćenih izuma, koji je usto sve svoje izume izradio kao uzorke za prikazivanje, sudjelujući s njima na domaćim i inozemnim izložbama inovacija s kojih je uvijek donosio priznanja ili odličja. Svojim radom i djelovanjem doprinio je međunarodnom razvoju i ugledu izumiteljstva. Posebno ističem njegov doprinos promidžbi Općine Fažana i njenom ribarskom brandu. Intervjuima i člancima o njemu i njegovim inovacijama izuzetno je doprinio promidžbi inovatorstva i aktivnosti inovatora u traženju novog i još neotkrivenog. Njegova tri usvojena patenta predstavljaju provjerenu novost u svjetskim okvirima i nadamo se da će se naći netko poduzetan tko će Pitonove izume početi proizvoditi“, rekao je za Amforu dugogodišnji tajnik Saveza udruga inovatora Istarske županije Đani Pinčan.

Blaž Ilič sa svojim izumom - „kolica dizaličar“

ILIČEV IZUM „KOLICA – DIZALIČAR“

Općina Fažana u ovogodišnjem proračunu izdvojila je 5.000 kuna potpore fažanskim inovatorima Blažu Pitonu i Blažu Iliču, koji je na ovogodišnjoj izložbi ARCA - 2009. dobio srebrnu plaketu za patentirani izum „kolica-dizaličar“. Kolica za prijevoz i dizanje tereta predstavljaju pomoćnu napravu za prevoženje razne robe s mogućnošću dizanja u police ili utovarivanja u vozila. Tehnički problem koji se rješava je kako jednostavno i lako podići teret s poda i prevesti ga na željeno mjesto. Može se koristiti u kućanstvima, trgovinama, skladištima, tvornicama i na mnogim drugim mjestima.

Kampanju Plave zastave za plaže i marine vodi nevladina, neprofitna organizacija, Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (Foundation for Environmental Education - FEE), krenula je u Francuskoj 1985., a u Europi se provodi od 1987. godine.

Kampanja promiče održivi razvoj u obalnim područjima, kroz visoke standarde kvalitete vode, sigurnosne standarde, standarde vezane uz upravljanje okolišem, te odgoj i obrazovanje za okoliš. Nastoji se ostvariti suradnja sektora turizma i zaštite okoliša na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Tijekom godina provedenja, program Plava zastava postao je dobro poznata i priznata eko-markica, među turistima i turističkim djelatnicima.

Kriteriji kojima moraju udovoljiti plaže i marine koje se natječu za eko-markicu Plave zastave podijeljeni su u 4 osnovne grupe:

- odgoj i obrazovanje za okoliš te informiranje javnosti
- kakvoća mora
- upravljanje okolišem, objekti i uređaji
- sigurnost i usluge.

Na fažanskoj plaži na Dječjem igralištu, 12. lipnja o.g. treći je put podignuta Plava zastava, uz sudjelovanje plesne skupine fažanskog Društva naša djeca i prigodnu svečanost za goste i mještane.

Krajem srpnja obilježen je i Projektni dan Plave zastave. Organizirana je radionica za djecu na plaži, na kojoj su prikazane aktivnosti očuvanja prirode i okoliša, te podijeljeni letci o Plavoj zastavi u Istarskoj županiji.

Djeca su, uz pomoć roditelja i zaposlenika Komunalca, pokazala svoju kreativnost izrađujući

Aktivnosti Komunalca Fažana d.o.o.

IZMEĐU PLAVE ZASTAVE

Podizanje "Plave zastave"

slike od školjaka, lavande, papira i kamenčića. Gosti na plaži, pogotovo strani, bili su vrlo zadovoljni održanom radionicom, žaleći što takve aktivnosti za djecu nisu češće.

Plaža Valbandon

Na valbandonskoj plaži su prije početka sezone, uz sudjelovanje Turističke zajednice i donaciju konobe Riva, postavljeni trim elementi kao dopuna postojećeg igrališta. Obojeni su postojeći elementi i postavljene dvije nove klupe.

Prvi put smo postavili plaž-

nu ogradu radi veće sigurnosti kupaca, a plaža je opremljena svlačionicom i sanitarnim čvorovima.

Zelene i javne površine

Uz svakodnevno održavanje zelenih površina, sadnju, košnju i zalijevanje, ove smo godine prije turističke sezone uredili kružni tok u Valbandonu i posadili živicu na dijelu prema mostu.

U proljetnom ciklusu, kao priprema za ljeto, posađeno je 300 minisurfina u žardinjere, 500 gazanija na kružnom toku, 100 santolina u Parku Dječjeg vrtića Sunce i Osnovne škole Fažana. Uz to je posađeno još dvjestotinjak različitih biljaka na zelene površine Fažane i Valbandona.

Postavljene su i nove klupe na šetnicu, uz odbojkaško igrali-

Projektni dan 2009.

PLAVE I PREPUNIH BAJA

Društvo naša djeca na podizanju "Plave zastave"

UREDNO POSLOVANJE S DOBITI

Pred vijećnicima Općine Fažana na posljednjoj sjednici podneseno je izvješće o radu Komunalca Fažana d.o.o. za 2008. Godinu, koje je jednoglasno prihvaćeno uz pohvalu vijećnika. Iako o uspješnosti Komunalca najbolje govori izgled javnih površina i komunalnih objekata, evo i nekoliko financijskih pokazatelja. Prošlu godinu poduzeće je okončalo s 2.590.131,42 kuna prihoda (u 2007. = 2.054.224,78) i 2.578.641,07 kuna rashoda (u 2007. = 2.049.135,63). Odnosno ostvarilo je nakon oporezivanja 10.220,54 kune dobiti (u 2007. = 4.343,22 kune).

šte na plaži u Fažani i kod kioska u Ulici Lavanda u Valbandonu.

Nabavljena su četiri nova nosača za bicikle i nekoliko novih kanti za smeće. Na četiri lokacije u Fažani i Valbandonu postavljene su posude za selektivni otpad (staklo, plastika, papir). Posude za papir prazne se dva puta mjesečno. Odvoz obavlja Pula Herculanea d.o.o., a preuzimanje Metis d.d.

Hostel

U hostelu Amfora je realizirano 626 noćenja. Najviše je gostiju pristiglo iz Italije - 45 %, a udio domaćih gostiju je oko 30 %.

U našem su hostelu ove sezone boravili, uz ostale, Francuzi, Nizozemci, Norvežani, pa čak i Amerikanci.

Prosječno je ostvareno 2,84 noćenja po dolasku, s tim da su strani gosti boravili u prosjeku tri noći, a domaći manje od 2,5. Razlog tome su dolasci domaćih

Pročelje hostela Amfora

gostiju vezani samo za predstave na Malom Brijunu, dok stranci ostaju u prosjeku nešto duže, jer dolaze radi uživanja u moru.

I za kraj

Komunalac Fažana d.o.o. je u srpnju ove godine zapošljavao tridesetak osoba. Prometni policajci, pometaći i čistači, spasioci na plaži, radnici na parkiralištima samo su dio ljudi koji pokušavaju izaći na kraj s izazovima i problemima turističke sezone u Općini Fažana.

A problema je puno, posebno s parkiranjem. Postojeća parkirališna mjesta pod naplatom u Fažani, njih oko petstotinjak, te parkirališna mjesta koja se ne naplaćuju (oko 150), nisu dovoljna za broj vozila koja dnevno dolaze u Fažanu. Iz tog se razloga aktiviralo parkiranje na novim povr-

Prilaz kružnom toku

šinama Fažane jug II, ali zbog nezadovoljstva okolnih stanara i svakodnevnih opstrukcija, nije zaživjelo na zamišljen način.

Veliki problemi nastaju i zbog nepoštivanja propisa i odluka o odlaganju smeća. Naime, baje su u Fažani namijenjene mještanima za odlaganje krupnog otpada. Nažalost, koriste se kao odlagalište otpada iz ugostiteljskih objekata i sa štandova. Poseban je problem što se najviše tog otpada stvara vikendom, kada se ne obavlja odvoz.

Baje se premještaju dalje od ceste i direktnog pogleda, ali to neće riješiti problem. Ugostitelji bi, prema ugovoru s Pula Herculaneom d.o.o., trebali nabaviti vlastite posude za otpad, kako mještani ne bi i dalje plaćali njihove poduzetničke, troškove

Tamara Puja, direktorica

Kružni tok

Giancarlo Moscarda, presidente della Comunità degli Italiani del Comune di Fasana

LA NOSTRA PRIORITÀ È L'ASILO E SUCCESSIVAMENTE ANCHE LA SCUOLA

L'anno scorso, la Comunità degli Italiani di Fasana ha celebrato il quindicesimo anniversario d'attività, dalla sua ristrutturazione avvenuta nel 1992; dal 1954, anno in cui fu chiuso il Circolo italiano di cultura, fino al 1992, ovvero per 38 anni, gli Italiani di Fasana non avevano delle attività organizzate e veniva loro consigliato di rivolgersi alla Comunità degli Italiani di Pola. Dal 1992 le loro attività sono sempre più ricche e variegate: quest'estate hanno celebrato i 15 anni d'attività del coro misto, con un programma preparato per l'occasione. All'evento fu invitato anche il Console generale d'Italia a Fiume, Fulvio Rustico.

Riguardo all'attività della Comunità degli Italiani, ce ne parlerà il Presidente Giancarlo Moscarda.

Fino al 1954 a Fasana operava il Circolo italiano di cultura e la scuola elementare italiana quadriennale: anch'io l'ho frequentata fino al 1952. La scuola non doveva essere chiusa, anche perché proprio a Fasana, nel 1817 fu aperta la prima scuola elementare in Istria in lingua italiana (e successivamente anche in lingua tedesca). Oggi a Fasana la lingua italiana viene usata frequentemente; in Comunità teniamo dei corsi gratuiti di lingua italiana per bambini e adulti, tanto che gli interessati giungono addirittura da Pola - queste le parole del presidente della Comunità degli Italiani di Fasana Giancarlo Moscarda.

La Comunità organizza delle conferenze tematiche che trattano due argomenti, uno in primavera e l'altro in autunno. Oltre al coro misto, c'è anche quello delle voci bianche costituito dagli alunni della SE di Fasana che studiano la lingua italiana. Organizziamo anche corsi gratuiti d'informatica. Collaboriamo e spesso organizziamo incontri con le comunità degli Italiani di tutta l'Istria (Buie, Parenzo, Babici, Sissano, Gallese). Organizziamo spesso delle gite in Italia: dall'8 all'11 ottobre abbiamo visitato il Parco Nazionale delle Cinque Terre.

Giancarlo Moscarda

Il Governo italiano stanziava alla nostra Comunità 6.400 € all'anno. L'introito annuale proveniente dall'affitto dei nostri vani, è di 26.000 kune. Dal Comune quest'anno abbiamo ricevuto 5.000 kune e contiamo di ricevere altrettanto entro la fine dell'anno... Sappiamo che i debiti sono grossi, ma nel 2010 speriamo di ottenere molto di più dal Comune. Con l'arrivo della nuova amministrazione comunale, il rapporto nei nostri confronti è cambiato molto e credo che la collaborazione sarà migliore; offriremo altre nuove attività e l'uso dei nostri vani.

Collaboriamo bene anche con le altre comunità nazionali, ed i più vicini a noi sono i Montenegrini di Peroi. Per due volte siamo stati presenti alle celebrazioni dei loro anniversari ed una volta loro sono stati da noi. A differenza di noi, loro hanno il folclore... Magari anche noi faremo qualcosa in merito; Fasana è una località di pescatori e in questo contesto si potrebbe avviare un'iniziativa per far rivivere il patrimonio folcloristico. Sono lieto di sottolineare anche la collaborazione con la sezione fasane della "Matica hrvatska", grazie alla quale quest'estate il rinomato artista Josip Botteri Dini della sezione spatina di quest'organizzazione, ha allestito qui da noi una mostra. Grazie alle manifestazioni di questo genere e alla collaborazione, affermiamo la nostra

Al Parco Nazionale delle Cinque Terre

cultura e le relative usanze, conosciamo quelle degli altri e creiamo dei legami.

La nostra Comunità è importante per il Comune di Fasana e per gli altri soggetti perché soltanto noi abbiamo gli spazi adeguati per poter organizzare grandi incontri, manifestazioni artistico culturali e mostre, tutti i presupposti tecnici, incluso anche un pianino. È un peccato che questi vantaggi finora non siano stati sfruttati a sufficienza, perché noi siamo aperti a tutti i tipi di collaborazione. Ciò ha destato un grosso interesse da parte della nuova amministrazione comunale. A confermare l'apertura e la popolarità della nostra Comunità, basti dire che contiamo 650 membri.

L'ex amministrazione comunale non aveva un'adeguata sensibilità nei nostri confronti, nonostante organizzassimo in sede numerose attività: dal bilancio stanziavano annualmente 10.000 kune e a causa di un trattamento di questo genere, non potevamo dare di più, anche se fra le 52 Comunità degli Italiani comprese nell'Unione Italiana in Croazia e Slovenia, siamo al 22° posto per l'attività svolta e i programmi realizzati. Per fare un paragone, il Comune di Lisignano ha stanziato l'anno scorso alla Comunità degli Italiani di Sissano 55.000 kune, mentre quest'anno 100.000 kune. L'anno scorso la Città di Dignano ha stanziato alla Comunità degli Italiani di Gallese 120.000 kune, mentre quest'anno ne ha previsto 160.000. La Comunità degli

Italiani di Fasana l'anno scorso ha ottenuto 180.000, mentre quest'anno 240.000 kune.

Alla celebrazione del 15° anniversario d'attività del coro misto, organizzato nel mese di luglio, avevo detto che la nostra Comunità senza un asilo e senza la scuola in lingua italiana, è come una casa senza fondamenta. Queste mie parole sono state afferrate dal Console generale che in quell'occasione ha promesso di offrirci un appoggio nell'istituzione e nella costruzione dell'asilo in lingua italiana. L'occasione era adatta per smuovere le acque e quindi abbiamo invitato il Console generale a venire a Fasana agli inizi d'ottobre. All'incontro per il nuovo asilo ha partecipato anche il nuovo Sindaco di Fasana, Ada Damjanac.

L'iniziativa dell'asilo è praticamente agli inizi e dopo aver ottenuto il consenso dal Comune e dal Consolato generale, presenteremo anche una richiesta ufficiale che inoltreremo al Ministero degli esteri della Repubblica Italiana. La disponibilità del Comune di assicurare un lotto gratuito è un buon presupposto per coinvolgere lo stato italiano ed ottenere così l'asilo entro due o tre anni. Il Console generale ha suggerito di procedere nel frattempo con l'asilo nido, affittando uno spazio e questo sarebbe un primo passo verso l'asilo. Anche qui abbiamo ottenuto l'appoggio del Comune.

Quali sono i piani per il futuro? La nostra priorità è l'asilo e un giorno forse anche la scuola.

Zajednica Talijana Općine Fažana obilježila je lani 15-godišnjicu kontinuiranog djelovanja od obnove 1992. godine. Naime, od 1954. godine, kada je ugašen Circolo italiano di cultura, do 1992. fažanski Talijani punih 38 godina nisu imali organizirane aktivnosti i bili su upućeni na Zajednicu Talijana u Puli. Od 1992. godine njihove su aktivnosti sve bogatije i raznolikije, a ovoga ljeta prigodnim programom, uz nazočnost generalnog konzula iz Rijeke Fulvia Rustica, obilježili su i 15. godišnjicu djelovanja mješovitog pjevačkog zbora.

O aktivnostima Zajednice govori njezin predsjednik Giancarlo Moscarda.

- *Circolo di cultura Italiana i talijanska četverogodišnja škola djelovali su do 1954. I ja sam išao u tu školu do 1952. Nije ju trebalo zatvarati, dijelom i stoga što je upravo u Fažani 1817. otvorena prva osnovna škola u Istri na talijanskom (kasnije i njemačkom) jeziku. Danas se talijanski jezik u Fažani dosta koristi. U Zajednici održavamo besplatne tečajeve talijanskog jezika, za djecu i odrasle, zainteresirani dolaze čak iz Pule - kaže predsjednik Zajednice Talijana Fažana Giancarlo Moscarda.*

- *Zajednica organizira tematska predavanja, po dvije teme u proljeće i u jesen. Uz mješoviti pjevački zbor imamo i dječji zbor sastavljen od učenika OŠ Fažana koji uče talijanski. Održavamo i besplatne tečajeve informatike. Suradujemo i često razmjenjujemo susrete sa zajednicama Talijana po cijeloj Istri (Buje, Poreč, Babići, Šišan, Galižana). Često odlazimo na izlete u Italiju, ove godine smo od 8. do 11. listopada posjetili Nacionalni park Cinque Terre.*

Suradujemo lijepo i s drugim nacionalnim zajednicama, najbliži su nam perojski Crnogorci. Dva puta smo gostovali na njihovim godišnjicama, jednom su oni bili kod nas. Doduše, oni za razliku od nas imaju folklor... Ali možda i mi nešto učinimo, Fažana je ribarsko mjesto i dalo bi se tu nešto učiniti, oživjeti fol-

PRIORITET NAM JE VRTIĆ, A ZATIM I ŠKOLA

Talijanska vlada daje nam 6.400 € godišnje. Najam prostora donosi 26.000 kuna. Od Općine smo u ovoj godini dobili 5.000 kuna, na još toliko računamo do kraja godine... Znamo da su veliki dugovi, ali u 2010. očekujemo od Općine mnogo više. Dolaskom novog općinskog vodstva odnos prema nama se bitno promijenio i vjerujem da će suradnja biti uspješnija, ponudit ćemo više aktivnosti i korištenje naših prostora.

Inače, bivša općinska struktura nije imala razumijevanja za nas, iako smo imali puno aktivnosti. Iz proračuna su nam davali godišnje po 10.000 kuna. Zbog takvog tretmana nismo mogli biti još uspješniji, iako se među 52 zajednice u sklopu Talijanske unije u Hrvatskoj i Sloveniji nalazimo na 22. mjestu po aktivnostima i realiziranim programima. Usporedbe radi, Općina Ližnjan prošle godine Zajednici Talijana Šišan dala je 55.000, a ove godine već je doznala 100.000 kuna. Grad Vodnjan je zajednici Talijana Galižana lani namijenio 120.000 kuna, u ovoj godini 160.000 kuna. Vodnjanjska Zajednica, pak, lani je iz proračuna dobila 180.000, a ove godine 240.000 kuna.

Na obilježavanju 15. godišnjice djelovanja mješovitog zbora u srpnju rekao sam da je naša Zajednica bez vrtića i škole kao kuća bez temelja. Dobro je to čuo generalni konzul i istom prigodom obećao podršku osnivanju i gradnji vrtića na talijanskom jeziku. To je bio dobar povod za akciju i pozvali smo generalnog konzula početkom listopada u Fažanu. U razgovoru o budućem vrtiću sudjelovala je i nova fažanska načelnica Ada Damjanac.

Ova akcija s vrtićem praktički je na početku i nakon „zelenog svjetla“ koje smo dobili u Općini i Generalnom konzulatu, podnijet ćemo službeni zahtjev koji će zatim u redovnu proceduru u Ministarstvo vanjskih poslova Republike Italije. Spremnost Općine da osigura besplatni teren dobar je preduvjet za uključenje talijanske države, pa da vrtić dobijemo za dvije ili tri godine. Generalni konzul je sugerirao da u međuvremenu krenemo s jaslicama u nekom iznajmljenom prostoru, to bi bio prvi korak prema vrtiću. I tu imamo podršku Općine.

Planovi za budućnost? Prioritetan nam je vrtić, a jednog dana možda i škola.

Zbor Zajednice Talijana

klornu baštinu. Rado ističem i suradnju s fažanskim ogrankom Matice hrvatske, zahvaljujući čemu je ljetos kod nas izlagao poznati umjetnik Josip Botteri Dini iz splitskog ogranka MH. Kroz takve manifestacije i suradnju afirmiramo našu kulturu i običaje, upoznajemo druge i zblizavamo se.

Naša Zajednica značajna je za Općinu Fažana i druge subjekte jer mi jedini imamo ade-

kvatne prostore za veće skupove, kulturno-umjetničke priredbe i izložbe, za što postoje svi tehnički preduvjeti, uključivši i piano. Šteta je što se te pogodnosti do sada nisu dovoljno koristile, jer mi smo otvoreni za sve vidove suradnje, za što je veliko zanimanje pokazalo novo općinsko vodstvo. Koliko je fažanska zajednica otvorena i popularna kazuje i primjer da imamo 650 članova.

U FAŽANI I TALIJANSKI VRTIĆ

Otvoranje talijanskog vrtića u Fažani bila je glavna tema razgovora generalnog konzula Republike Italije u Rijeci Fulvija Rustica, načelnice Općine Fažana Ade Damjanac i predsjednika fažanske Zajednice Talijana Giancarla Moscarde vođenog u Fažani 1. listopada o. g.

“Imate moju podršku za vrtić, a nadamo se u skoro vrijeme i talijanskoj školi. Lijepo je što je Istra regija multikulturalnosti i multijezičnosti, čime dokazujete da ste već u Europi”, rekao je po završetku razgovora gene-

ralni konzul Fulvio Rustico.

“Općina će pokloniti svoj teren za gradnju vrtića koju će financirati Talijanska unija i nadamo se da ćemo kamen temeljac postaviti već sljedeće godine”, dodala je fažanska načelnica Ada Damjanac. Budući vrtić će, kako je rečeno, osim pripadnika talijanske etničke zajednice prihvatiti i djeca čiji materinji jezik nije talijanski.

Inače, u talijanskom odjeljenju fažanskog Dječjeg vrtića Sunce trenutno je 25 djece, a još je 40 zahtjeva za upis u vrtić na talijanskom jeziku.

Talijanski konzul u Fažani

Foto: Glas Istre

A FASANA UN ASILO ITALIANO

L'apertura dell'asilo italiano a Fasana è stato l'argomento principale dell'incontro del Console generale della Repubblica Italiana a Fiume Fulvio Rustico, del Sindaco del Comune di Fasana Ada Damjanac e del Presidente della Comunità degli Italiani di Fasana Giancarlo Moscarda,

tenutosi a Fasana il 1° ottobre di quest'anno.

“Avete il mio appoggio per l'asilo e speriamo, a breve, di avere anche la scuola italiana. È bello che l'Istria sia la regione del multiculturalismo e del multilinguismo; ciò dimostra che siete già in Europa”, queste le parole del Console generale

Fulvio Rustico a conclusione dell'incontro.

“Il Comune cederà un suo lotto di terreno per la costruzione dell'asilo che verrà finanziata dall'Unione Italiana e ci auguriamo che la prima pietra verrà posta già l'anno prossimo”, ha aggiunto il Sindaco di Fasana Ada Damjanac. Oltre ai bam-

bini appartenenti alla comunità nazionale italiana, l'asilo sarà aperto anche a quelli che non sono di madrelingua italiana. La sezione italiana dell'Asilo d'infanzia fasanese “Sunce” al momento è frequentata da 25 bambini, mentre ci sono altre 40 richieste d'iscrizione all'asilo in lingua italiana.

SURADNJA NP BRIJUNI I PARCO NAZIONALE DELLO STELVIO KRAJ TRENTO

Nacionalni park Brijuni u nokviru aktivnosti kojima je obilježio 25 godina posjećivanja i rada, u nedjelju 4. listopada ugostio je predstavnike talijanskog nacionalnog parka kraj Trenta, Parco nazionale dello Stelvio. Tom prigodom upriličena je svečanost povodom početka međunarodne suradnje ovih dvaju nacionalnih parkova.

Pored očuvanja, zaštite, korištenja i promicanja prirodnih i kulturnih vrijednosti Nacionalni

park Brijuni veliki značaj daje i razmjenu iskustava s ljudima koji djeluju na području unapređenja vrijednosti svoje baštine, a ova međunarodna suradnja svakako će doprinijeti i boljoj prezentaciji tih nastojanja u Italiji i Hrvatskoj, ali i šire.

Tim povodom upriličena je gastro prezentacija proizvoda regije Trento i tipičnih istarskih proizvoda brijunskog zaleđa, uz nastup folkloru Zajednice Talijana Bale. Istom prigodom na-

stupili su gostujući Coro Sasso Rosso i pulske Teranke.

Coro Sasso Rosso

LA COLLABORAZIONE DEL PARCO NAZIONALE BRIONI E DEL PARCO NAZIONALE DELLO STELVIO

Nell'ambito delle attività dedicate alla celebrazione dei 25 anni di visite e attività, il Parco nazionale Brioni domenica 4 ottobre ha ricevuto in visita i rappresentanti di un parco nazionale italiano situato nei pressi di Trento, il Parco nazionale dello Stelvio. Per l'occasione è stato organizzato

un ricevimento che ha segnato l'inizio della collaborazione internazionale di questi due parchi nazionali.

Oltre alla conservazione, alla tutela, all'uso e alla promozione dei valori naturali e culturali, il Parco nazionale Brioni dà molta importanza anche allo scambio d'esperienze con le

persone impegnate nel campo del miglioramento dei valori del proprio patrimonio, e questa collaborazione internazionale sicuramente contribuirà anche a una presentazione migliore degli sforzi compiuti in questo senso in Italia, Croazia e oltre.

È stata inoltre organizzata la presentazione gastronomica

dei prodotti della provincia di Trento, nonché dei prodotti tipici istriani del retroterra delle isole Brioni ed infine l'esibizione del folklore della Comunità degli Italiani di Valle. Per l'occasione si sono esibiti anche il Coro Sasso Rosso, in qualità di coro ospite e le Teranke di Pola.

IZLETI I DRUŽENJE S PREDSJEDNIKOM MESIĆEM

Udruga umirovljenika Općine Fažana 28. lipnja organizirala je jednodnevni izlet brodom do Vrsara. Tijekom vožnje imali smo priliku vidjeti brijunsko otočje, obalu, Rovinj i otoke ispred njega, Limski kanal i vrsarsku rivijeru s otvorenog mora. U Limu nam je poslužen ručak na brodu: riba s gradela i domaće vino, nakon čega smo produžili za Vrsar i razgledali taj pitoreskni istarski gradić i značajno turističko središte. Vratili smo se u popodnevним satima, uz harmoniku i pjesmu, dobro raspoloženi.

Klub umirovljenika JU NP Brijuni u suradnji s Uredom Predsjednika Republike Hrvatske 30. lipnja organizirao je za svoje članove susret i druženje s predsjednikom Mesićem, koji nas je primio u Bijeloj vili na Brijunima i proveo s nama dobar dio prijepodneva. Predsjedniku smo tom prilikom uručili prigodni poklon a on nas je, kao dobar domaćin, počastio jelom i pićem, nakon čega smo se fotografirali na terasi Bijele vile i njezinu pristaništu. Susretu su, na poziv Kluba umirovljenika, nazočili članci Općine Fažana, načelnica Ada Damjanc i njezin zamjenik Radomir Korać. Prije rastanka predsjednik Mesić predložio nam je još jedan susret prije isteka njegova mandata, što smo sa zadovoljstvom prihvatili.

Dok je u Fažani pljuštala kiša, 10. rujna umirovljenički autobus zaputio se na jednodnevni izlet u Nacionalni park Risnjak, gdje nas je do-

Fažanski umirovljenici u Vrsaru 28.6.09.

Brijunski umirovljenici s predsjednikom Mesićem 30.6.09.

Umirovljenici u NP Risnjak 10.10.09.

čekalo lijepo sunčano vrijeme. Područje masiva Risnjak proglašeno je nacionalnim parkom 1953. godine zahvaljujući tome

što se na nevelikom prostoru od 63,5 četvornih kilometara susreću netaknuti gorski visovi, prašumski predjeli, dinarski krš

s bogatim životinjskim svijetom i druge vrijedne prirodne pojave. NP Risnjak zauzima središnji dio istoimenog masiva, Snježnik i gornji tok rijeke Kupe sve do njezina izvora. Šetajući poučnom stazom Leska dugom 4,2 kilometra i s 23 označene točke prirodne baštine na 700 metara nadmorske visine, koja počinje kod upravne zgrade i vodi do Crnog Luga, upoznali smo bogatstva i fenomene ovog nacionalnog parka. Nakon toga u delničkom hotelu „Risnjak“ priređena je za nas prezentacija goranskih eliksiara i napitaka, kao uvod u tipični goranski ručak. Ugodno opušteni i pomalo umorni, ali zadovoljni lijepo provedenim danom, u ranim večernjim satima vratili smo se u Fažanu.

Do kraja godine umirovljeničke udruge pripremaju izlet po Istri, zdravstveno-preventivnu akciju mjerenja tlaka i šećera u krvi, te druženja i zabave za božićne i novogodišnje praznike. Ni ove godine, naravno, nećemo zaboraviti naše bolesne, stare i nepokretne članove. Običi ćemo ih uz prigodne poklone.

Timotej Pejin

Mitar Gavochanov, predsjednik Odbora za sport i kulturu

Novo valbandonsko igralište čeka papire

Tragom pitanja vijećnika Mirka Novaka može li do nastavka radova na nogometnom igralištu u Valbandonu „Komunalac“ barem pokositi travu na njemu da potpuno ne zaraste i da ne nastaju novi troškovi, o tom velikom komunalno-sportskom problemu razgovarali smo s predsjednikom Odbora za sport i kulturu Općine Fažana (ujedno i NK Mladost) Mitrom Gavochanovom.

- Nikakvi radovi, pa ni osnovno održavanje, na budućem valbandonskom igralištu ne dolaze u obzir dok se ne riješe pravno-imovinski odnosi i ne sredi neophodna papirologija. Ne daj bože da se tamo nekome nešto dogodi, zato načelnica niti nije dala na Vijeću odgovor dok se ne vidi što se može dogoviriti sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom, a ništa se ne gubi za deset, petnaest dana. Tamo je uloženo 2,5 milijuna kuna, 850.000 smo dali samo za otkup zemljišta

od privatnika. Radovi su nešto više od 1.700.000 i sad još ovih 850.000.

Iz ovogodišnjeg proračuna za sport ide milijun kuna, a što će biti za sljedeću još se ne zna. Sad se radi na saniranju 850.000 manjka za nogometno igralište u Valbandonu, no taj dug neće utjecati na redovnu djelatnost korisnika proračuna.

- Koliko se zastoj na gradnji igrališta u Valbandonu odrazio na NK Mladost?

- Ne puno, ali nam je u interesu da se to završi, jer NK Valbandon igra utakmice kod nas, a naš teren je toliko opterećen da je ove godine dolazilo u pitanje hoće li nam komisija dati dozvolu za odigravanje utakmica. NK Mladost je u Če-

tvrtj hrvatskoj nogometnoj ligi, da dobijemo licencu prošli smo sito i rešetio i prije početka prvenstva maksimalno smo uredili naše igralište.

- Nadate li se da će se za drugi dio sezone u Valbandonu završiti radovi i ovo vaše igralište rasteretiti?

- Volio bih, ali teško je vjerovati s obzirom na sporost administracije. Dok se ne sredi dokumentacija nemoguće je bilo što poduzimati, pa čak ni kositi travu, kao što je vijećnik predložio, jer za svaku posljedicu na tom objektu trošak snosi Općina, odnosno načelnica.

- U odnosu na recesiju i proračunske teškoće kakvi su izgledi da se ostvare sportski planovi i ciljevi?

- U pravilu svih ovih godina planovi su se ostvarivali. Općina je svoje financijske obveze izvršavala i, bez obzira što nam je uvijek svima to premalo, nastojimo se snalaziti. Uglavnom, niti jedna aktivnost sportskih udruga nije trpjela neuspjeha zbog nedostatka novca.

- Kako je to kod NK Mladost?

- Nismo zadovoljni, jer smo očekivali da ćemo financijski bolje stajati, nitko nije očekivao ovu recesiju. I sponzorstva su manja čak za 80 posto, jer recesija je pogodila i naše sponzore. U vrlo smo teškoj situaciji, upitan nam je čak i opstanak.

- Imat ćemo uskoro skupštinu, upoznati se s teškom situacijom, bez obzira što rezultatski dobro stojimo. U vrhu smo Četvrte hrvatske nogometne lige, drugi smo na tabeli, nikad nismo bili tako visoko, ali kako ćemo izgurati do kraja, teško je reći. Uglavnom, sve kategorije nam rade dobro, svima smo zadovoljni. Ali troškovi su tu, nenamirene obveze... Treba putovati na susrete, platiti suce, autobuse i ostale troškove, a puno od toga do sada nije plaćeno. U minusu smo i sreća je što nas ljudi čekaju.

Malerozno valbandonsko igralište

**U idućem broju:
Fažanska udruga mladih FUM;
Kultura između dva proračuna**

VREMEPLOV

POSLJEDNJI TITOV ODLAZAK

Minulo dugo toplo ljeto i neizvjesna turistička sezona vjerojatno su krivi što nije obilježena jedna značajna godišnjica – posljednji odlazak Josipa Broza Tita s Briona i iz Fažane u jednu od brojnih „misija mira“, kako se to u ono vrijeme govorilo i pisalo. Prije trideset godina, u srijedu 29. kolovoza 1979. godine, u jutarnjim satima Tito se jahtom „Jadranka“ otisnuo s brionskog gata prema Fažani, a zatim kroz Pulu do aerodroma s koga je u 8,40 sa najbližim suradnicima „boeingom 727“ poletio za Havanu, na VI. konferenciju nevrstanih. Nitko tada nije ni slutio da je to posljednji ispraćaj, rastanak, pa ni pulski pioniri Anđelka Mileusnić i Goran Rojnić koji su se posljednji pozdravili s Titom.

„Presjednik Tito s članovima delegacije i pratnjom nešto iza 8 sati napustio je Brione, gdje su ga na tamošnjem pristaništu srdačno pozdravili i poželjeli mu sretan put radnici Uprave Brionskog otočja. Dok je jahta 'Jadranka' s predsjednikom Titom plovila prema Fažani, starješine i posada školskog broda JRM 'Galeb', na kojem je predsjednik Tito proveo 482 dana, postrojani na palubama i u svečanim uniformama, pozdravili su Vrhovnog komandanta koji je upravo kretao u novu misiju mira.

Na putu od Fažane do pulskog aerodroma tisuće radnih ljudi i građana Pule i usputnih naselja pozdravljalo je predsjednika Tita, a put kojim se kretala počasna kolona bio je ukrašen zastavama i cvijećem...“ – zabilježeno je u „Vjesniku“, koji je jedini, uz Tanjug i TV, pratilo Titov odlazak za Havanu... Šest mjeseci kasnije, 4. svibnja 1980. u 15,05 sati Tito je umro u Kliničkom centru Ljubljana, u kome je proveo 122 dana.

Iako je pored Briona plovio 1939. godine na putu prema Trstu, Tito je prvi put na otočje došao preko Fažane 20. lipnja 1947. Iz Opatije je, naime, krenuo automobilom preko Labina i u Marčani je kolona skrenula bijelom cestom prema Vodnjanu i Fažani, jer je Pula još bila pod anglo-američkom vojnom upravom. Iz Fažane preko kanala nastavili su motornim čamcem i pristali ispred hotela „Karmen“, o čemu svjedoče sačuvane dvije fotografije, jer je pristanište s hotelskim kompleksom „Naptun“ bilo bombardirano. Tamo su Tita

Tito prvi put na Brionima 20. lipnja 1947.

Titov odlazak s Briona 29. kolovoza 1979.

dočekali čelni ljudi otočja Mate Petrić, Ive Vojnić, Edidio Siljan i Jole Bravar koji su u međuvremenu organizirali obnovu otočja na kome je tada živio 151 stanovnik.

Titu su za obilazak dijelom miniranog otočja pripremili Kupelwieserove kočije, ali on je odbio i krenuli su pješke. Kasnije su Tito i pratnja nastavili razgledanje vozeći se u dvije kočije kojima je put pokazivao lugar Nikola Draković. Cijelo vrijeme Tito se raspitivao o životu na otočju, stanovnicima, prirodi, životinjama... Kad su stigli do rta Peneda, tražio je da zaustave kočije. U daljini se vidjela Pula prema kojoj su plovile tri američke krstarice i jedan razarač. Tito je uzeo dalekozor i gledajući okupiranu Pulu, upitao je Mošu Pijadu:

- Dobro, Janko, dokle će ovi biti u Puli? Kako ide s njihovim povlačenjem s obzirom na ugovor?

- E, družte Stari, znaš ti njih, izvlače se. A mi se borimo...

- Neće dugo, neće, što oni imaju tu tražiti, nastavio je Tito i dodao: Mi nemamo ovakve brodove, a i ne trebaju nam. Izgradit ćemo mi našu flotu malih, brzih brodova. Svaki naš otok jedna je krstarica... A ovaj grad, ovaj narod u Istri zaslužio je da živi s nama u zajedništvu... Ovo je naša zemlja i što tu ima netko da krstari... Vozi dalje!

Poslije ručka Tito je još neko vrijeme razgovarao s otočanima i onda se uz „doviđenja“ pozdravio s njima i otplovio. Je li upravo tada pala odluka o budućnosti otočja, ali i obnovi Uljanika i gradnji specijalnih plovila u njemu, može se samo nagađati. Činjenica je da je godinu dana kasnije osnovana Uprava otočja, a prije toga 20. siječnja 1948. Zemaljski zavod za zaštitu prirodnih rijetkosti NR Hrvatske

proglasio je brionske otoke i podmorje zaštićenom prirodnom rijetkosti. Nakon odlaska anglo-američkih snaga iz Pule 15. rujna 1947., počela je obnova grada i brodogradilišta, a istodobno i obnova porušenih objekata na Brionima, što je povjereno zagrebačkim poduzećima „Granit“ i „Novogradnja“. Izvršno vijeće Sabora NR Hrvatske imenovalo je za to posebnu grupu arhitekata, pa je na mjestu negdašnje vile „Otto“ na rtu Turanj podignuta buduća Titova rezidencija – „Bijela vila“. Dotada rezidencija mu je bila u „Vili Jadranka“...

Titove aktivnosti na otočju počinju u proljeće 1949. Najprije je 31. ožujka primio 150 predstavnika hrvatskog, slovenskog i talijanskog stanovništva Istre i Slovenskog primorja. Tada je govorio o probijanju tunela kroz Učku i gradnji pruge Lupoglav-Štalije, o zajedničkom životu Hrvata, Slovenaca i Talijana na ovim prostorima, za čiju je obnovu osnovano posebno Ministarstvo za novooslobođene

krajeve... Predstavnike Slobodne Teritorije Trsta, koji su mu poklonili sportski čamac, ugostio je 1. srpnja, deset dana kasnije govori na narodnom zboru u Puli pred 40.000 ljudi, a 12. srpnja k njemu dolazi delegacija istarskih svećenika koje predvodi Božo Milanović. Toga ljeta, kao i 1979., Tito je na Brionima ostao do kraja kolovoza.

U međuvremenu je u „Uljanik“ dotegljen trup potopljenog broda „Ramb III“ od koga će za tri godine nastati školski brod „Galeb“ kojim će se 1953. zaputiti u Englesku... Sa Briona u narednih trideset godina Tito je 68 puta odlazio u misije mira. Na otočju je imao 1.400 političkih i međunarodnih susreta, ugostio je devedeset šefova država i više od sto predsjednika vlada. Prvi je došao etiopski car Haile Selassie – 24. srpnja 1954., koji će tamo boraviti još pet puta. Posljednji državnik kod Tita bio je gvinejski predsjednik Luis Cabral.

Tito, Naser i Nehru 19. srpnja 1956. Potpisali su „Brionsku deklaraciju“ kao temelj budućeg pokreta nesvrstanih... Na Brionima je 1. srpnja 1966. održan tzv. Četvrti plenum CK SKJ na kome je smijenjen Aleksandar Ranković, nakon čega kreće proces demokratizacije. I brojni umjetnici, književnici, glumci Titovi su gosti na otočju, počevši od Luja Adamiča, Miroslava Krleža, Božidara Jakca, Zinke Kunc, Ivana Meštrovića, Marije Crnobori do Sophie Loren, Elisabeth Taylor i Richarda Burtona.

Jedini put na Brionima Tito je 25. svibnja 1978. primio „Štafetu mladosti“...

I cijelo to vrijeme, od lipnja 1947. do kraja kolovoza 1979. Fažana i Fažanci su stalno povezani s Brionima i Titom, pamte taj prvi dolazak i posjet Poljoprivrednoj zadruzi 1949. kad se pionir Sergio Moscarda prvi s njim rukovao, radili su zajedno, družili se, ribarili i dočekivali nove godine, dočekivali ga i ispraćali na molu i zadržali u trajnom, živom sjećanju koje je iznjedrilo „Titove dane“ i Titovu rivu, Brionsku ulicu... I trideset godina poslije Tito je s obje strane Fažanskog kanala glavni „brand“, suglasni su u Upravi JU NP Brijuni i čelnici Općine Fažana.

**KORISNE
INFORMACIJE**

DJEČJI VRTIĆ SUNCE
Puljska br. 3, Fažana
djecji.vrtic.sunce1@pu.t-com.hr
tel: +385 (0)52 520-897
fax: (0)52 521-123

OSNOVNA ŠKOLA FAŽANA
Puljska br.9, Fažana
os-fazana@pu.t-com.hr
tel/fax: +385 (0)52 521-011

AMBULANTA U FAŽANI
Titova riva br. 9/I, Fažana
Tel/fax: +385 (0)52 521-098

LJEKARNA U FAŽANI
Titova riva br. 9, Fažana
tel: +385 (0)52 521-562
fax: (0)52 388-724

ŽUPNI URED FAŽANA,
Župni trg br. 4, Fažana
tel: +385 (0)52 521-097

OTP BANKA,
Titova riva br. 4, Fažana
tel: +385 (0)52 521-156

HP-Hrvatska pošta d.d.
Podružnica u Fažani,
43. istarske divizije br. 14,
tel: +385 (0)52 520 906

JU NP BRIJUNI
Brionska br. 10, Fažana
brijuni@brijuni.hr
tel: +385 (0)52 525 888
fax: (0)52 521 367

Općinsko vijeće odlučilo o zaduživanju**OPĆINA UZIMA KREDIT
OD PRIVREDNE BANKE**

Jednoglasnom odlukom vijećnika na 6. sjednici 27. listopada, Općina Fažana uzet će 10 milijuna kredita za financiranje izgradnje komunalne infrastrukture od Privredne banke Zagreb kao najpovoljnijeg ponuđača. U otvorenom postupku javne nabave pristigle su ponude Hrvatske poštanske banke, Zagrebačke banke, Hypo Alpe Adria-Bank i Privredne banke.

Ovlašteni predstavnici Općine Fažana utvrdili su da je najpovoljnija ponuda Privredne banke, koja 10 milijuna kuna kredita daje na pet godina (uz godinu počeka), 7,5 posto fiksnih kamata (ukupno 2.282.429,27

Jednoglasno za zaduženje

kuna) i 10.000 kuna za obradu kredita.

Kako u ovoj proračunskoj godini nisu ostvareni planirani prihodi od prodaje građevinskog

zemljišta, ovo zaduženje bilo je neophodno za realizaciju programa gradnje. Na odluku o zaduživanju slijedi postupak ishoda suglasnosti Vlade RH.

Ladonjin projekt „Najduža plaža u Istri“ prezentiran fažanskim vijećnicima**IDEJA DOBRA – FAŽANI TREBAJU UREĐENE PLAŽE**

Idejni projekt najduže plaže u Istri, koja bi trebala obuhvatiti 2,7 kilometara fažanskog priobalja, predstavljen je 20. listopada i Općinskom vijeću. S pažnjom su vijećnici saslušali i odgledali prezentaciju Vladimira Filipovića, po čijim riječima već ima zainteresiranih poduzetnika za uključenje u projekt, koji bi mogao zaživjeti od naredne sezone. Vijećničke dileme otklonio je pojašnjenjem da će pristup zamišljenoj plaži mještanima biti besplatan, da uređenje najsuvremenije plaže

Možda već idućeg ljeta

sa svim pratećim sadržajima općinski proračun neće stajati ništa, jer će sav novac, oko 50 milijuna kuna, osigurati budući koncesionari, odnosno pružatelji turističko-ugostiteljskih i

sličnih usluga duž plaže.

Vijećnici su prezentiranu zamisao primili sa simpatijama, jer osobito Fažani nedostaju uređene plaže, ali za realizaciju projekta trebat će, rečeno je uz ostalo, studija o utjecaju na okoliš i javna rasprava o konkretnim rješenjima. Filipović je zamolio vijećnike da o predstavljenom projektu na posebnom obrascu iznesu dojmove, koji će utjecati na daljnu sudbinu ideje. Predstavljeni projekt rad je arhitekture Dragane Marinić iz arhitektonskog studija Zoom Pula.

**NOVA UGIBALIŠTA UZ
AUTOBUSNA STAJALIŠTA**

Nakon što su uplatom dijela duga „Pulaporometu“ zadržane postojeće autobusne linije između Fažane i Pule, Općina Fažana pobrinula se i za

Novo ugibalište u Šuridi

sigurnost putnika iz Valbandona i Šuride. Uz ranija autobusna stajališta na otvorenoj cesti kod ugostiteljskih objekata „Mala vala“ i „Šurida“, naima, upravo su uređena ugibališta. Uklonjeni su usjeci i bankine, a ugibališta su stabilizirana drobljenim kamenom, rekao nam je Mirko Gortan iz JUO. Uređenje ugibališta stajalo je 27.000 kuna.

IZDAVAČ/EDITORE: Općina Fažana/
Comune di Fasana

ZA IZDAVAČA/PER L'EDITORE:

Ada Damjanac

43. istarske divizije 8, 52212 Fažana

Tel: 052/382-107, Fax: 052/382-104

e-mail: opcina-fazana@pu.htnet.hr

www.fazana.hr

UREDNIŠTVO/REDAZIONE:

Ured načelnice/Ufficio del Sindaco

REALIZACIJA/REALIZZAZIONE:

Amforapress Pula

e-mail: amforapress@pu.t-com.hr

UREDNIKA/REDATRICE:

mag. Jelena Urošević Hušak

PRIJEVODI/TRADUZIONI:

mr. sc. Viviana Viviani

DIZAJN/DESIGN: **ROS. dizajn studio**

e-mail: ros.dizajn_studio@hi.t-com.hr

TISAK/STAMPA: **MPS-Pula**

Naklada/Tiratura 1.500 primjeraka/
copie